

Prof. RNDr. Ján Gáper, CSc., Katedra biológie a všeobecnej ekológie Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, SK-960 01 Zvolen, Slovenská republika, e-mail: jan.gaper@tuzvo.sk

**Oponentský posudok
na habilitačnú prácu Ing. Martina Pavlíka, Ph.D.
„Huby ako indikátory zmien v lesných ekosystémoch“**

Habilitant, pán Ing. Martin Pavlík, Ph.D., pracovník Katedry integrovanej ochrany lesa a krajiny Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene, vypracoval habilitačnú prácu pod názvom „Huby ako indikátory zmien v lesných ekosystémoch“ a predložil ju ako podklad pre habilitačné konanie v odbore „Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií“ na Fakulte ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene. Oponentský posudok som vypracoval na požiadanie pána Prof. Ing. Mariána Schwarza, CSc., dekana FEE TUZVO.

Celkové zhodnotenie habilitačnej práce

Habilitačná práca pozostáva z piatich hlavných kapitol a zoznamu zdrojových dát.

Úvodná kapitola je venovaná všeobecnej charakteristike húb, ich mieste a úlohe v ekosystémoch a možnostiam ich využitia.

Nasledujúca kapitola, na 45 stranách textu, podáva predovšetkým enumeračné prehľady druhových spektier makromycét na vybraných plochách na území stredoslovenského a východoslovenského regiónu. Taxóny húb boli zaradované do ekofyziologických skupín a následne boli počítané ich vzájomné pomery, označované ako mykorízne percentá. K tejto kapitole mám nasledovné otázky:

1. Keďže habilitačná práca nie je predkladaná ako súbor publikovaných prác, vhodnejšie by bolo uviesť kumulatívny prehľad problematiky a jednotnú metodiku. V kapitole by sa potom viaceré veci neopakovali.
2. Výsledky uvedené v tejto kapitole boli publikované?
3. Ako vzájomne súvisia jednotlivé atribúty zhrnutia výsledkov na str. 94?
4. Aký má autor názor na koncepciu „early-stage and late stage ectomycorrhizal fungi“?
5. Sú v svetovom písomníctve k dispozícii výsledky paralelných štúdií hodnotenia druhového spektra ektomykoríznych symbiontov na úrovni bazídiokarpov resp. askokarpov a na úrovni molekulárnych markerov na tých istých alebo blízko príbuzných výskumných plochách?

Tretia kapitola je venovaná mykoindikácii a mykomonitoringu. Kapitola má kompilačný charakter, habilitant ju prezentuje v rámci aktuálnych smerov výskumu.

Štvrtá kapitola, označená ako „Zhrnutie výsledkov“, sumarizuje výsledky vlastných terénnych pozorovaní, ale predovšetkým výsledky iných autorov.

V piatej kapitole autor odpovedá na štyri otázky zamerané na hodnotenie procesov v lesných ekosystémoch a ich indikáciu prostredníctvom makromycét.

V habilitačnej práci sú použité štandardné observačné terénne metodické postupy zaznamenávania bazídiokarpov v podmienkach „*in situ*“. Oceňujem náročnú terénnu prácu autora. Habilitačná práca nesie prvky originality a zodpovedá požadovanému typu písomníctva. Domnievam sa však, že v úvodnej kapitole mohli byť zaradené aj novšie poznatky, najmä z obdobia ostatných desiatich rokov. Odporučil by som aj väčšiu previazanosť s problematikou vyplývajúcou z názvu habilitačnej práce a tiež zaradiť podkapitoly venované kryptickým aspektom diverzity húb, endofytickým hubám a ďalším aspektom. Okrem niektorých formálnych chýb („preklepy“, na obrázky nie sú odkazy v texte, skratky hierarchických kategórií nepíšeme kurzívou) by som mal aj ďalšie odporúčania: podkapitolu „Huby – systém a identifikácia“ (str. 10) by som rozšíril aj o poznatky po roku 1969, zmienil by som sa aj o viaczložkových lichenizovaných hubách (str. 17), názvy taxónov by bolo vhodnejšie uviesť podľa Index Fungorum, vrátane autorských skratiek. Druhy *Heterobasidion annosum*, *Ganoderma lucidum* a ďalšie by bolo dobré v tejto práci uviesť ako agregáty, termíny typu „hubové hýfy“ (str. 9), „bunková blana“ (str. 27), „stopkatovýtrusné huby“ (str. 30) sa v slovenskom písomníctve už nepoužívajú.

Celkové zhodnotenie pedagogickej a publikačnej činnosti

Habilitant spĺňa kritériá v pedagogickej a publikačnej činnosti. Celé obdobie jeho pedagogického pôsobenia je spojené s Katedrou ochrany lesa a poľovníctva, resp. s Katedrou integrovanej ochrany lesa a krajiny Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene v rokoch 2000-2016. Od r. 2000 čiastočne prednášal a viedol niektoré cvičenia v rámci predmetu „Odumieranie lesov a realizácia protiopatrení“ a podieľal sa na výučbe predmetu „Lesnícka fytopatológia“, resp. „Fytopatológia a ochrana lesa“ a do r. 2016 aj na výučbe predmetu „Poľovníctvo“. Do výučby zaviedol aj niekoľko nepovinných predmetov: „Užitá mykológia“, „Praktická mykológia“, „Základy mykológie“ a „Využitie húb v urbánnom prostredí“. Viedol 41 bakalárskych a 44 diplomových prác, čo je úctyhodný počet.

Habilitant je autorom jednej vedeckej monografie z vydavateľstva TUZVO, spoluautorom štyroch prác v zahraničných karentovaných časopisoch, dvoch prác v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS a 143 ďalších publikačných výstupov. Z celkového počtu 88 citácií, 37 je registrovaných v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS.

Odporúčenie menovaného za docenta

Na základe podrobného zhodnotenia predloženej habilitačnej práce a celkového zhodnotenia pedagogickej a publikačnej činnosti konštatujem, že habilitant spĺňa požiadavky menovania za docenta na Fakulte ekológie a environmentalistiky TUZVO. Moje poznámky a otázky neznižujú kvalitu predložených materiálov. Autor je známy vo vedeckých kruhoch lesníckej mykológie, ekológie lesa a jeho ochrany. Odporúčam preto menovanie pána Ing. Martina Pavlíka, Ph.D., za docenta v odbore habilitačného konania „Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií“.

Vo Zvolene dňa 07. 07. 2020

Ján Gáper